

PROCURATURA REPUBLICII MOLDOVA

PROCURATURA GENERALĂ

mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 73, MD-2001, Tel.: /373 22/ 828 373

www.procuratura.md / e-mail: proc-gen@procuratura.md

10.01.2024 nr.4- 1d/23-

Ministerul Justiției

Copie: **Cancelaria de Stat**
(la nr.25-158-13613)

Procuratura Generală a examinat proiectul de lege pentru modificarea Legii nr.3/2016 cu privire la Procuratură (*inițiativa legislativă nr.491 din 28.12.2023*).

Apreciind conținutul proiectului, în limita domeniului de competență al Procuraturii Generale, expunem următoarele.

1. Alin.(10) al art.17 din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură (în continuare Legea nr.2/2016), în redacția propusă de autorul proiectului atestă:

- lipsa unor criterii exhaustive de evaluare a candidaților la funcția de Procuror General; și,
- lipsa obligativității de motivare/argumentare a votului acordat candidatului la funcția de Procuror General de către membrii Consiliului Superior al Procurorilor.

Pentru respectarea cerințelor de calitate a legii, în special a cerinței de previzibilitate în măsura în care destinatarul legii să-și poată adapta conduita în raport cu prescripțiile normative, considerăm esențial ca prevederile legale dezbătute să conțină criteriile de evaluare a candidaților la funcția de Procuror General, care totodată să fie relevante, măsurabile precum și specifice pentru funcția de conducere pentru care candidează.

Or, Curtea constituțională a reținut că, la elaborarea unui act normativ legiuitorul trebuie să respecte normele de tehnică legislativă pentru ca acesta să corespundă exigențelor de calitate [*§50-51 din Hotărârea Nr. 26 din 27,09.2016*].

Pentru a corespunde celor trei criterii de calitate: accesibilitate, previzibilitate și claritate, norma de drept trebuie să fie formulată cu suficientă precizie, astfel încât să permită persoanei să decidă asupra conduitei sale și să prevadă, în mod rezonabil, în funcție de circumstanțele cauzei, consecințele acestei conduite. În caz contrar, cu toate că legea conține o normă de drept care aparent descrie conduita persoanei în situația dată, persoana poate pretinde că nu-și cunoaște drepturile și obligațiile. Într-o astfel de interpretare, norma ce nu corespunde criteriilor clarității este contrară art. 23 din Constituție [*§10 din Hotărârea Curții Constituționale nr. Nr. 26 din 23.11.2010*].

Drept exemplu de bune practici și o sursă de inspirație ar putea servi reglementările României în materia numirii în funcția de conducere la Parchetul de

pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, prevăzute de Legea nr. 303 din 15 noiembrie 2022 privind statutul judecătorilor și procurorilor.

Astfel, potrivit art.146 din legea sus citată,

[...] (4) În cadrul interviului se susține proiectul privind exercitarea atribuțiilor specifice funcției de conducere pentru care candidează, se verifică aptitudinile manageriale și de comunicare ale candidatului și se evaluează aspectele legate de modul în care candidatul se raportează la valorile profesiei și ale funcției pentru care candidează. (5) Cu privire la susținerea proiectului privind exercitarea atribuțiilor specifice funcției de conducere pentru care candidează se vor avea în vedere următoarele: cunoașterea specificului unității sau a structurii pentru care candidează, sub aspectul activității desfășurate și al modului de organizare; viziunea asupra modului în care candidatul înțelege să organizeze instituția în vederea îndeplinirii atribuțiilor constituționale de promovare a intereselor generale ale societății și apărării ordinii de drept, precum și a drepturilor și libertăților cetățenilor; identificarea unor eventuale disfuncții și vulnerabilități ale unității sau structurii pentru care candidează; propunerea de soluții pentru prevenirea sau înlăturarea disfuncțiilor sau vulnerabilităților identificate; compatibilitatea proiectului managerial cu cel al procurorului ierarhic superior, dacă este cazul.(6) Cu privire la verificarea aptitudinilor manageriale și de comunicare se vor avea în vedere: capacitatea de organizare; asumarea responsabilităților; rapiditatea în luarea deciziilor; rezistența la stres; autoperfecționarea; capacitatea de analiză, sinteză, previziune și planificare pe termen scurt, mediu și lung; inițiativa în modernizarea managementului unității/structurii; capacitatea de adaptare rapidă; capacitatea de relaționare și comunicare; capacitatea și disponibilitatea de a lucra în echipă și de a colabora cu colegii; cunoștințe privind comunicarea publică și interpersonală, rezolvarea conflictelor și a situațiilor de criză; cunoștințe de management judiciar.(7) Cu privire la evaluarea aspectelor legate de modul în care candidatul se raportează la valorile profesiei și ale funcției pentru care candidează se vor avea în vedere: motivația candidatului de a ocupa funcția, atitudinea față de valorile profesiei și ale funcției de conducere, aprecierile personale cu privire la nivelul de integritate, deontologia profesională, responsabilitate, propuneri și soluții pentru creșterea încrederii cetățenilor în justiție. [...].

Cu privire la cea de-a doua remarcă, privind lipsa obligativității de motivare/argumentare a votului, opinăm asupra faptului că prin noua redacție al alin.(10) din art.17, este exclus textul „*cu argumentarea punctajului acordat pentru fiecare candidat*” din alin.(10) din art.17 al Legii nr.3/2016.

În acest context, în lipsa unei prevederi care să prescrie imperativitatea motivării/argumentării votului ca urmare a procedurii de evaluare a candidatului se identifică un potențial risc de subiectivism la acordarea votului pentru candidați. Or, votul acordat urmează să aibă la bază o justificare obiectivă ce rezultă din evaluarea prestației candidatului potrivit unor criterii clare și măsurabile.

2. Redacția nouă al alin.(10) din art.17 al Legii nr.3/2016 nu coroborează cu prevederile lit.h) alin.(1) art.3 din Legea nr. 252/2023 privind evaluarea externă a judecătorilor și procurorilor și modificarea unor acte normative (în continuare Legea nr. 252/2023) introdusă prin Legea Nr. 353 din 24.11.2023 pentru modificarea unor acte normative, în vigoare din 07.12.2023.

Este de menționat că potrivit proiectului „(1) [...]. Candidatul **care a acumulat cel mai mare număr de voturi**, dar nu mai mic decât cel prevăzut la art.77 alin.(6), este propus Președintelui Republicii Moldova de către Consiliul Superior al Procurorilor pentru a fi numit în funcția de Procuror General. [...].

În contradicție, potrivit lit.h) alin.(1) art.3 din Legea Nr. 252/2023, „(1) În temeiul prezentei legi sunt evaluați: h) cel mult doi candidați la funcțiile indicate la

lit. a), c) și d) care au acumulat cel mai mare punctaj în concursurile desfășurate până la 31 decembrie 2025. Funcția de Procuror General se regăsește în textul lit.c) alin.(1) art.3 din Legea Nr. 252/2023.

Totodată, este de remarcat că potrivit notei informative la Legea nr. 353 din 24.11.2023 pentru modificarea unor acte normative, raționamentul sau scopul legiuitorului aferent evaluării primilor doi candidați care au acumulat cel mai mare punctaj în concursurile desfășurate până la 31 decembrie 2025 a fost cel de *evitare a organizării concursurilor repetate pentru funcțiile de conducere din sistemul procuraturii și cel judecătoresc, în cazul în care candidatul câștigător nu va promova evaluarea. În cazul în care ambii candidați promovează evaluarea, decizia privind selectarea câștigătorului final va fi adoptată de CSM sau CSP, respectiv.*

Astfel, pentru a aduce în concordanță prevederile proiectului de lege cu prevederile Legii nr. 252/2023, propunem:

- La alin.(10) al art.17 din Legea nr.3/2016, după textul, „Candidatul care a acumulat cel mai mare număr de voturi,” completarea cu textul „din cei care au promovat evaluarea în condițiile Legii nr. 252/2023 privind evaluarea externă a judecătorilor și procurorilor și modificarea unor acte normative,”.

Aferent propunerii înaintate *supra*, reieșind din limitarea aplicabilității în timp a normei prevăzute la lit.h) alin.(1) art.3 din Legea Nr. 252/2023 până la 31 decembrie 2025, propunem reglementarea în dispozițiile finale ale proiectului de lege a termenului de aplicare a textului: „din cei care au promovat evaluarea în condițiile Legii nr. 252/2023 privind evaluarea externă a judecătorilor și procurorilor și modificarea unor acte normative” din conținutul art.10 alin.(17) - până la 31 decembrie 2025”.

Totodată, atragem atenția și asupra faptului că textul proiectului prevede formularea „candidații care au acumulat cel mai mare **număr de voturi**” iar Legea nr. 252/2023 operează cu noțiunea - „*candidații care au acumulat cel mai mare punctaj*”. Așadar, în această ordine de idei, considerăm că această inadvertență la fel urmează a fi înlăturată.

Pentru înlăturarea acestei inadvertențe, propunem completarea lit.h) din alin.(1) art. 3 al Legii nr. 252/2023 după textul „cel mai mare punctaj” cu textul „sau număr de voturi”.

**Procuror-șef interimar al Secției
analiză criminologică și inițiative
legislative a Procuraturii Generale**

semnat

Nicolae Zanevici